UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Coniuratio

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Ita domus mariti dicetur, etiamſi mulier plus contulerit. *In Moralibus.*

Vt corpus nihil poteſt abſque animo, nec animus rectè valet, niſi corpore incolumi: Sic inter vxorem & maritum omnia ſunt communia. *In Moral.*

Vt qui in equum inſilire non poſſunt ob imbecillitatem, docent ipſum inflectere genua: Sic quidam generoſas ac potentes nacti vxores, non dant operam vt ipſi meliores fiant, ſed illas deprimunt. *In Moral.*

Qui venenis piſcatur, facile interimit, & tollit piſcem: ſed corruptum & malum: Sic quæ philtris captant maritos, ſtupidos habent & inutiles. *In Moral.*

Pro equi magnitudine temperamus frena: Ita pro vxoris dignitate moderanda gubernatio. *In Moral.*

Vt Circe non fruebatur iis, quos verterat in ſues, aut leones, ſed Vlyſſem ſanum vltra omnes dilexit: Ita quæ veneficiis nactæ ſunt maritos, inſuauem cum illis vitam agunt ob dementiam. *In Moralibus.*

Cœlii Rhodigini, Quemadmodum ignis palea vel leporinis facile ſuccenditur pilis, atque ocyus item reſtinguitur, contabeſcitque, niſi robuſtior firmiorque materia fuerit admota qua conſoueri aliqua poſſit, ita momento euaneſcere nouorum coniugum amorem, forma ſolum corporis conciliatum, niſi bonis præfultus moribus, ac prudentia coalitus radices miſerit altius. *lib.* 28. *c.* 21.

Sicuti Geometræ ferunt, lineas & ſuperficies non per ſe, verum vnà cum corpore moueri: Sic vxorem affectum nullum habere proprium conuenit: ſed ſtudia, curas, riſum, communia habere cum viro. *lib.* 28. *c.* 21.

Luna quidem, cum abeſt à ſole, lucidam eſſe videmus, claramque: at eidem admotam obſcurari, hebeſcereque occultatam: Sic è diuerſo modeſtam oportet eſſe vxorem, addecetque aſſiſtente viro, ſeſe viſendam præcipuè exhibere. *ibid.*

Vt vini, ſic & matronæ auſteritas, vtilitatis plurimum, amarulenti nihil interfuſum congruenter habere debet. *ibid.*

Vt medici aſtruunt in ſiniſtra parte exiſtentes plagas ad dextram ſenſum referre: Sic vxorem viri, & virum vxoris ſentire doloris conuenit irritamenta. *ibid.*

¶ Emblemata.

Nupta contagioſo.

Andreæ Alciati.

Emblema CXCVII.

Dii *melioria pijs, Mezenti, cur age ſic me*
Compellas? emptus quod tibi dote gener,
Gallica quem ſcabies dira, & mentagra perurit,
Hoc eſt quidnam aliud, dic mihi ſæue pater.
Corpora corporibus quam iungere mortua viuis,
Efferaq; Etruſci facta nouare ducis?

Vide plura infra tit. Matrimonium, & ſupra Caſtitas. Item, Mulier, Virgo & Virginitas.

Coniuratio.

¶ DEFINITIO ET ETYMOL.

Coniuratio, Græce συνωμοσία, ας, ἡ, & συνωμότος, ȣ, ὁ, coniuratus dicitur: & συνομόω, coniuro. Et eſt quando aliqui rebelles auctoritati in vnum ſe colligendo, iuramenta inter ſe dederunt, *vt habetur* 11. *q.* 1. Coniurationem. Vnde coniurare, eſt ſimul & in vnum iurare. Hebr. *Keſcher*, à verbo *Kaſchar*, ligauit, colligauit, conſpirauit. Gall. *Ligue.*

Coniuratio & conſpiratio pro vno & eodem crimine accipiuntur. 12. *q.* 1. Coniurationum. Conſpirare, eſt ſimul, vel in idem ſpirare. *ſecundum gl. in c. Conſtitutionum, de ſent. ex l.* 6.

Coniuro propriè eſt in alicujus perniciem iuro. Vnde coniuratio. Capiuntur nonnunquam coniuratio & conſpiratio in bonam partem, licet perrarò. *Horat. Coniurat amice.*

Coniurati ſunt hi qui coniurauerunt, & conſpirationem fecerunt.

¶ Exempla Biblica.

Coniurationis exempla: Abſalom, 2. *Sam.* 15. *v.* 10. Adonias, 1. *Reg.* 1. *v.* 5. Zambri, 16. 9. Iehu, 2. *Reg.* 9. *v.* 14. Oſeæ filius Ela, 15. 30. Ieroſolymitani, 14. 19. Sallum, 15. *v.* 10. Phace, *v.* 25. Amonis ſerui, 21. 23. Iudæi, *Ierem.* 11. 19. & 18. 18.

¶ Exempla Historica.

Marc. Brutus & C. Caßius in C. Cæſaris cædem coniurarunt, aliosq; huius conſilii ſocios ſibi adiunxerunt. *Vide Plut. in Bruto.*

Martia concubina Commodi Imp. cum Q. Ælio L…
præfecto, & electo cubiculi cuſtode, coniuratione fa…
balneo Imperatori venenum, in vino ſuauiſſimo ob…
bellicum lib. 5. *Enn.* 7. & *Herodian. in Commodo.*

Carolus iunior Ludouici Germanorum regis filius, …
grauiter in præſentia patris & optimatum eius vexa…
conuexatione confeſſus, hoc ſibi ideo contigiſſe, qu…
trem ſuum conſpirationem facere moliebatur. *Sigeb…*

Tarquinij, legati Aquiliorum & Vitelliorum fam…
bus corruperant, duos item Bruti Coſ. filios: viſum e…
ditoribus omnibus, hominis iugulati ſanguine libato …
tactis, magnum & dirum iuſiurandum concipere. *Plut…*
lerio.

Darius rex deſignatus à patre Artaxerxe Mnemon…
ſiam pellicem à patre impetrare non poſſet, inſtinctu T…
trà patrem coniurauit. *Plut. in Artaxerxe.*

Cum *Alexander Magnus* in Aſia eſſet, Dynimus q…
leſtra Macedoniæ oppido, cum pleriſque aliis regi …
Diod. l. 17.

L. Catilina, nobili Sergiorum familia, valido corpo…
uoq; ingenio, Syllanæ proſcriptionis nefarijque dom…
tor, peſſimo exemplo captus: animum adiecit ad Remp…
fraudem & ſcelus occupandam. *Sabellic. l.* 5. *Enn.* 6.

Vide Seditio.

Conſcientia.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLO…

Conſcientia, Græce, συνείδησις, ιος, ἡ; & συνειδ…
ſcius dicitur. Et non eſt potentia, nec habitus: ſed …
licet applicatio ſcientiæ: quandoque ponitur pro S…
eſt actus eius. *B. Thom.* 1. *parte, q.* 79. *artic.* 13.

Conſcientia eſt regula in ratione. Syntereſis verò …
te, inſtigando eam ad bonum & honeſtum. *Ex Ang…*
Summæ.

Conſcientia modo de pluribus eſt, modo de vno. …
Salluſtius, Tum ſcelerum ſuorum imprimiſq; … con…
ſcientia ſoliciti, quo ſe verterent, non videbant. *De…*

Conſcientia, propriè ab Hebræis *Leb*, id eſt: cor; …
nam & malam partem vox ea ſumitur.

¶ Loci Biblici.

Conſcientia quanti æſtimanda, 2. *Cor.* 1. *v.* 12. & 1…
Heb. 10. 22. & 13. 18. 1. *Pet.* 3. *v.* 13. 16. 17. 21. 1. *Iohan.* 1. 7. & 3…
ſcientiæ, ſolius Dei imperio ſubiectæ. *Rom.* 6. 17. & 14. …
illis conſeruanda libertas, 1. *Corin.* 7. 35. & 14. 40. 2. *Cor.* …
Col. 2. *v.* 16. 20. 2. *Theſſ.* 3. 4. 1. *Tim.* 4. *v.* 1. *Tit.* 1. 15. *Iac.* 4. …
ſtabilienda, *Heb.* 13. 9. Conſcientia cauteriata, 1. *Tim.* 4. …
dubia nihil aggrediendum, *Rom.* 14. 23. Conſcientia …
dam dicendi genere dicitur à Paulo. 1. *Cor.* 8. 7. tacitum …
cium, qui immunda eſſe putabant, quæ idolis fuerant …
que, bona conſcientia illis veſci non poterant. Conſc…
perturbatio, *Sap.* 17. *v.* 10. 11. Conſcientia mala hæreſi…
moth, 1. 19. ſemper pauida eſt, *Prou.* 28. 1. tanquam carn…
cruciat, *Gen.* 4. *v.* 6. 7. *Eſa.* 66. 24. *Rom.* 2. 15. & 6. 21. *Eph.* 4…
2 & 6. 10. *Tit.* 3. 11. *Heb.* 10. 27. *Iac.* 2. 4. *Pet.* 1. 14. 1. *Ioan.* …
Conſcientia infidelium impura, *Tit.* 1. 15. Conſcientia …
1. *Tim.* 1. 19.

¶ Sententiæ Biblicæ.

Veritatem dico in Chriſto Ieſu, non mentior teſtim…
perhibente conſcientia mea in Spiritu ſancto. *D. Pau…*
nos c. 9.

Nihil enim mihi conſcius ſum: ſed non in hoc iuſt…
Idem 1. *ad Cor.* 4.

Gloria noſtra hæc eſt, teſtimonium conſcientiæ no…
ſimplicitate cordis & ſinceritate Dei, & non in ſapientia …
in gratia Dei conuerſati ſumus in hoc mundo. *Idem* 2. …

Abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes in …
adulterantes verbum Dei, ſed in manifeſtatione verit…
dantes noſmetipſos ad omnem conſcientiam hom…
Deo, nemini dantes vllam offenſionem, vt non vitup…
ſterium noſtrum. *Idem* 4. *c.* 2. *Epiſt.*

Hoc præceptum tibi commendo, fili Timothee: ſecun…
cedentes in te prophetias, vt milites in illis bonam mi…
fidem & bonam conſcientiam, quam quidam repelle…
dem naufragauerunt. 1. *ad Tim.* 1.

Gratiam habeo Deo, cui ſeruio à maioribus cum bo…
tia. 2. *ad Tim.* 1.

Ego omni conſcientia bona conuerſatus ſum coram D…
hodiernum diem. *Act. c.* 23.